

GŁOS Z NAD PREGOŁY

Nr 5 (178) maj 2011

PISMO WSPÓLNOTY KULTURY POLSKIEJ W OBYWODZIE
KALININGRADZKIM *ukazuje się od XI 1995 r.*

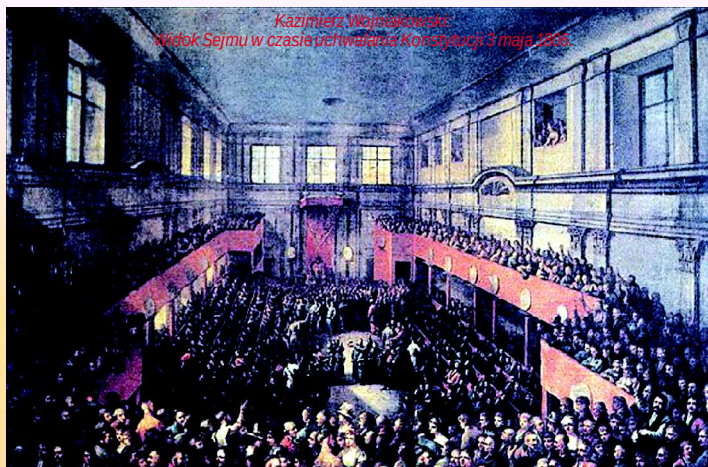
Maj miesiącem świąt i rocznic

Maj jest niewątpliwie najpiękniejszym miesiącem roku. Przyroda budzi się do życia. Nam Polakom maj kojarzy się też z szeregiem pięknych świąt i rocznic i innych uroczystości, w których chętnie uczestniczymy. Jest ich tak dużo, że na ich bliższe omówienie zabrakłoby tutaj miejsca. Postarajmy się przypomnieć sobie te najważniejsze w chronologicznej kolejności.

Święto Pracy 1 maja to Międzynarodowy Dzień Solidarności Ludzi Pracy. Na ziemiach polskich pierwsze obchody miały miejsce już w 1890 roku. Po zakończeniu II wojny światowej rząd komunistyczny nadał dniu 1 maja status święta państwowego, wolnego od pracy i stan ten trwa do chwili obecnej. Jednak w III RP ranga święta zmieniła się, a 1 maja stał się początkiem wielkiej majówki, wiosennego wypoczynku w gronie najbliższych.

Dzień Polonii i Polaków za Granicą obchodzi się **2 maja**. Symboliczne święto ma być świadectwem związków kraju z polską diasporą. Konstytucja RP stwierdza: „Rzeczpospolita Polska udziela pomocy Polakom zamieszkającym za granicą w zachowaniu ich związków z narodowym dziedzictwem kulturalnym”. Dzień ten jeszcze przed wojną został ogłoszony „Dniem Polskiego Emigranta”. Dzień ten ma przypomnieć rodakom żyjącym na obczyźnie o ich korzeniach. Chcemy by tego dnia Polonia na całym świecie z dumą myślała o tym, że należy do narodu o wspaniałej kulturze i historii. Każdy nasz rodak żyjący za granicą jest ambasadorem Polski.

Dzień Konstytucji 3 Maja. Tego dnia w 1791 roku Sejm Cztero-

Kazimierz Wójcikowski
Sejm w czasie uchwalenia Konstytucji 3 Maja 1791

letni uchwalił tzw. „Ustawę Rządową”, czyli Konstytucję. Była to pierwsza w Europie, a druga na świecie – po konstytucji Stanów Zjednoczonych, ustawa regulująca działania władz państwowych oraz praw obywateli. Jej ogromną zasługą było rozbudzenie nadziei na polską niepodległość, a także uczuć patriotycznych. Rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 Maja obchodzili polscy patrioci podczas rozbiorów, pomimo represji zaborców. Wielkim świętem państwowym, rocznica uchwalenia Konstytucji 3 maja była w okresie międzywojennym. Po II wojnie światowej zaprzestano jej obchodzenia. Dopiero 6 kwietnia 1990 roku Sejm Rzeczypospolitej Polskiej zdecydował przywrócić jako święto państwowe dzień 3 Maja tj. rocznicę uchwalenia pierwszej polskiej Konstytucji.

„Światowy Dzień Wolności Prasy” świętujemy również 3 maja. Wolna, pluralistyczna i niezależna prasa to podstawowy element funkcjonowania każdego demokratyczne-

go społeczeństwa. Dlatego też maj jest w Polsce miesiącem „Dni Kultury, Oświaty, Książki i Prasy”, a 8 maja to „Dzień Bibliotekarzy i Bibliotek”.

Dni 8 i 9 maja zostały ustanowione w 2004 r. przez Zgromadzenie Ogólne ONZ jako „Czas Upamiętniający i Jednoczący Tych, Którzy Stracili Życie Podczas II Wojny Światowej”. W 1945 r. w Polsce dzień 9 maja stał się „Narodowym Świętem Zwycięstwa i Wolności”. W latach 1945-1950 był to w Polsce dzień wolny od pracy.

„Dzień Unii Europejskiej” - 9 maja jest oficjalnym świętem i symbolem powstania Unii Europejskiej. Został ustanowiony w rocznicę przedstawienia planu utworzenia Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali, znanego jako Plan Schumana, przez Roberta Schumana 9 maja 1950 r.

W dniach 11 - 18 maja 1944 roku II Korpus Polski dowodzony

przez generała Władysława Andersa, stoczył we Włoszech, największą w tej części Europy **bitwę o klasztor i wzgórze Monte Cassino**. Odniesione zwycięstwo otworzyło aliantom drogę na Rzym i Bolonię. Poległych w tej bitwie żołnierzy polskich pochowano na cmentarzu pod wzgórzem. A maki - jak mówi piosenka - rosnące na tych wzgórzach są teraz czerwienie, bo z polskiej wzrosły krwi.

21 maja to „Światowy Dzień Różnorodności Kulturowej” ustanowiony przez ONZ dla promowania tolerancji, zrozumienia, powszechnego poszanowania wolności religii, wierzeń i różnorodności kulturowej.

„Dzień Matki” to bardzo popularne w Polsce święto obchodzone **26 maja**, jako wyraz szacun-

ku dla wszystkich matek. To święto ma na celu okazanie przez dzieci matkom szacunku, miłości i podziękowania za trud włożony w wychowanie. W Polsce Dzień Matki obchodzono po raz pierwszy w 1914 roku.

Świętujemy rocznice i święta majowe, ponieważ tworzymy wielką rodzinę, której na imię Polska. Z kart historii i tradycji płynie przesłanie, byśmy pozostali wierni wartościom, które ocaliły naszą ojczyznę od unicestwienia, a nam pozwalały pozostać Polakami.

przygotował ms

KARTA POLAKA

KARTA POLAKA JEST DOKUMENTEM POTWIERDZAJĄCYM
PRZYNALEŻNOŚĆ DO NARODU POLSKIEGO

Bałycki Uniwersytet Federalny im. I. Kanta w Kaliningradzie Wydział Filologii i Dziennikarstwa

zaprasza do udziału w organizowanej przez Katedrę Języków Słowiańskich i Bałtyckich BUF im. I. Kanta **III Olimpiadzie Języka Polskiego** dla mieszkańców Obwodu Kaliningradzkiego.

Olimpiada odbędzie się **21 maja 2011 r. o godz. 10.00** na Wydziale Filologii i Dziennikarstwa w **sali 233** (ul. Czernyszewskiego 56).

Olimpiada została przewidziana dla poziomu podstawowego – poziom A1 znajomości języka polskiego według Europej-

skiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Z dokładnym opisem wymagań znajomości języka obcego można się zapoznać na niniejszych stronach w Internecie:

<http://www.buwiwm.edu.pl/certyfikacja/standardynowe.html>

<http://portal.wsiz.rzeszow.pl/plik.aspx?id=8554>

<http://www.itlt.edu.nstu.ru/levels.php>.

Olimpiada obejmuje test półtoragodzinny pisemny.

Po zakończeniu części konkursowej

zapraszamy uczestników na poczęstunek i pokaz filmu, po których zostaną laureatom wręczone nagrody.

Termin nadsyłania zgłoszeń:

16 maja 2011 r. na adres e-mailowy polonistyka.rgu@gmail.com lub zgłoszenie udziału pod nr tel.:

8(4012) 59 59 59 wew. 3061.

Organizatorzy

Katedra Języków Słowiańskich i Bałtyckich Bałtyckiego Uniwersytetu Federalnego im. I. Kanta w Kaliningradzie

KONKURS RECYTATORSKI «JESTEM POLAKIEM» W KALININGRADZIE

Przez poezję poznajemy Polskę

W niedzielę **17 kwietnia** w gościnnej sali kominkowej Konsulatu Generalnego RP w Kaliningradzie odbyło się przesłuchanie do konkursu recytatorskiego «Jestem Polakiem». Warunkiem uczestnictwa w konkursie jest wystarczająco wyraziste deklamowanie jednego utworu dowolnie wybranego polskiego poety. Wiek uczestników nie ogranicza się.

Do uczestnictwa w konkursie zgłosiło się 19 uczestników o dosyć dużej rozpiętości wiekowej, w wieku od 6 do 70 lat. Z których siedmiu reprezentowało Czerniachowsk, sześciu Kaliningradu, trzech z Oziarska. Była też jedna stała uczestniczka zmagani konkursowych Jana Łapszyna z Bałtyjska. Tegoroczny konkurs zadziwił ilością nowych twarzy recytatorów biorących udział po raz pierwszy.

Całe grono deklamatorów zostało podzielone na trzy kategorie wiekowe: od 6 do 12 lat, od 12 do 17 i od 17 i wzwyż. Ale nim zaczęło się przesłuchanie prowadząca imprezę Helena Rogaczykova, prezes kaliningradzkiej Wspólnoty Kultury Pol-

Sala podczas konkursu

skiej, przeprowadziła losowanie, żeby ustalić kolejność występów poszczególnych konkursantów. Recytatorzy z grupy najmłodszych przeważnie deklamowali wiersze stworzone dla dzieci: bardzo starannie Kirill Bryliow («Podróznicy z piaskownicy» Doroty Kelnar), duet Andrzej Cyszewski i Diana Buchtojarowa (wiersz Jana Brzechwy «Entliczek-Pentliczek») i nagle taki poważny wiersz «Kolęda» Wandy Chotomskiej w wykonaniu malej 6-letniej

Anastazji Muryginej, przeczytany dobrze z punktu widzenia wymowy i wykonania – zasłużone I miejsce w grupie najmłodszych.

Natomiast konkursanci z grupy starszej śmiało sięgali po utwory klasyków poezji polskiej – Zofia Woszczatyńska przedstawiła wiersz Juliusza Słowackiego «Wierze», oddały hołd Czesławowi Miłoszowi przez recytowanie jego utworów Natalia

Malikowa (17 lat) – wiersz «Słońce» i Anastazja Jachłowa (16 lat) – wiersz «Zapomnij». Anna Mikłaszewska przedstawiła wiersz Agnieszki Osieckiej «Niech żyje bał», Elżbieta Sklarowa (12 lat) recytowała utwór Bolesława Leśmiana «Urszula Kochanowska». Także brzmiały wiersze o tematyce patriotycznej: Czesława Janczarskiego «Ojczyzna» – w wykonaniu Aleksandry Jurczenko (12 lat), Krzysztofa Kamila Baczyńskiego «Bez tytułu» recytował Wadim Kidiajkin (17 lat), Wiktoria Ogiewicz przedstawiła wiersz Władysła-

wa Broniewskiego «Bagnet na broń». Jana Łapszyna deklamowała wiersz Joanny Pietrasik «Mała syrenka». Maria Klajner przedstawiła przepełniony tęsknotą do polskiej ziemi wiersz Heleny Charkasz «Piękny nasz kraj», natomiast Irena Safronowa z Czerniachowska wiersz o uczuciach ludzkich Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego «Rozmowa liryczna». Nielatwe to było zadanie dla kolegium sędziowskiego w składzie: wykładowcy Bałtyckiego Uniwersytetu Federalnego im. Kanta Natalii Pałamarczuk oraz konsula d/s Polonii Dariusza Kozłowskiego, przyznać wyróżnienia, uwzględniając wybór utworu poetyckiego, doskonałość wymowy i artyzm recytacji.

Więc decyzja była następująca: w grupie wiekowej od 6 do 12 lat I miejsce przyznano Anastazji Muryginej (6 lat), Czerniachowsk, II miejsce zajęła Anastazja Makiejewa (8 lat), Czerniachowsk, III miejsce – duet Cyszewski Andrzej (11 lat) i Diana

> str. 3

Wiktorina Ogiewicz, Wadim Kidiajkin, Zofia Woszczatyńska

Diana Buchtojarowa i Andrzej Cyszewski

KONKURS „BYĆ POLAKIEM” już w maju

Komitet Organizacyjny Konkursu „Być Polakiem” do dnia 15 maja br. zaprasza dzieci i młodzież z poza Polski do zapoznania się z jego ideą oraz do pomocy w promocji tego ważnego wydarzenia wśród dzieci i młodzieży polonijnej, nauczycieli, organizacji, instytucji oraz szkół poza granicami Polski.

Patronat nad Konkursem objęło wiele ważnych dla Polski osób. Do tego zaszczytnego grona należą między innymi: były Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Lech Wałęsa; Przewodniczący Parlamentu Europejskiego Jerzy Buzek; Prezes Stowarzyszenia Wspólnota Polska Longin Komolowski oraz Harcmistrzyni ZHP, córka Prezydenta na Uchodźctwie

Jagoda Kaczorowska. Do Komitetu Honorowego należy także Minister Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej Radosław Sikorski

Pierwsza edycja Konkursu poświęcona była 30-tej rocznicy powstania i rejestracji Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” i wzbudziła ogromne zainteresowanie wśród młodzieży polonijnej. Tegoroczna edycja Konkursu ma przybliżyć Polskę i jej historię młodym ludziom. Będzie to forma zaproszenia młodzieży do osobistej refleksji nad potrzebą kultywowania polskiej tradycji i języka oraz rolą Polaków w kształtowaniu europejskiego i światowego dziedzictwa. Organizatorzy Konkursu chcą w ten

sposób zachęcić młodzież do poszukiwania polskich śladów i wpływu Polaków na rozwój krajów, w których obecnie mieszkają. Będzie to z pewnością ciekawa i pouczająca lekcja patriotyzmu. Przewidywany jest udział w Konkursie dzieci i młodzieży w wieku **8-19 lat** mieszkającej i uczącej się w krajach Europy, Ameryki Północnej i Południowej, Afryki, Azji, Australii. Formą prac konkursowych będą prace pisemne i multimedialne.

Regulamin Konkursu, tematy prac w trzech grupach wiekowych, terminy nadsyłania prac oraz inne informacje o Konkursie dostępne są na stronie Fundacji: www.swiatnatak.pl

(ze str. 2)

Maria Klajner

Irena Safronowa

Dariusz Kozłowski gratuluje Alonie Fąsinoj

Natalia Pałamarczuk, Dariusz Kozłowski gratuluje Anastazji Jachłowej

Jana Łapszyna

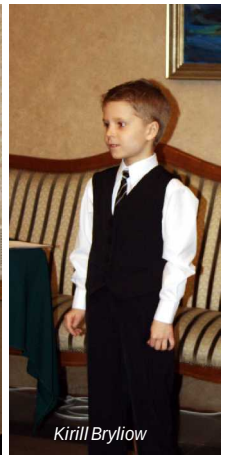
Elizawieta Sklarowa

Natalia Pałamarczuk, Dariusz Kozłowski gratuluje Anastazji Muryginej

Dariusz Kozłowski gratuluje Aleksandrze Jurczenko

Kirill Bryliow

Buchtojarowa (11 lat), Kaliningrad w grupie wiekowej od 12 do 16 lat przyznano następujące wyróżnienia:

I miejsce – Jachłowa Anastazja (16 lat), Czerniachowski

II miejsce – Sklarowa Elizawieta (12 lat)

III miejsce – Anna Mikłaszewska (15 lat), Kaliningrad

Natomiast w grupie najstarszej od 17 lat I miejsce – Irena Safronowa (56 lat), Czerniachowski

II miejsce – Maria Klajner (64 lata), Kaliningrad

III miejsce – Natalia Malikowa (17 lat), Kaliningrad.

Natalia Malikowa

Anna Mikłaszewska

Konkurs ów stwarza znakomitą możliwość poznawania nowych kart poezji polskiej, która jest nieodłącznym składnikiem kultury narodowej.

Żaś nazwa jego prowadzi do głębokich rozważań: czy łatwo być Polakiem mieszkając w oderwaniu od stron rodzinnych przodków? Odpowiedź może być tylko jedna: wcale nie jest łatwo, bo trzeba od nowa odbudowywać swoją tożsamość narodową, krok po kroku, świadomie i wytrwale.

W. Wasiliew
fot. autora

Anastazja Makiejewa

UWAGA UCZNIOWIE KOŃCZĄCY KLASĘ 9! Nabór do Liceum w Warszawie na rok szkolny 2011/2012

Oddział Warszawski Katolickiego Stowarzyszenia Wychowawców uprzejmie informuje o rozpoczęciu naboru do naszego Liceum w Warszawie na rok szkolny 2011/2012.

Zapraszamy zdolnych uczniów pochodzenia polskiego, którzy ukończyli 9 klasę miejscowej szkoły i chcieliby uczyć się w naszym Liceum polonijnym.

Przyjmujemy młodzież odznaczającą się dobrymi wynikami w nauce, jak też wzorową postawą. O przyjęciu do szkoły decyduje uczestnictwo w **kursie dla kandydatów**, który się odbędzie w dniach **26.06.-10.07.2011r.** oraz rozmowa kwalifikacyjna po tym kursie.

Znajomość języka polskiego nie jest kryterium decydującym o przyjęciu do szkoły: osoby słabo znające język polski, ale wyróżniające się bardzo dobrymi wynikami w nauce i wzorowym zachowaniem mogą również rozpocząć naukę na naszej szkole.

Zapewniamy zakwaterowanie i wyżywienie w czasie trwania kursu, a dla przyjętych uczniów – zakwaterowanie i wyżywienie w internacie w czasie roku szkolnego. Wpisowe na kurs wynosi 10\$.

Nauka w Liceum jest nieodpłatna dla uczniów, którzy zostaną przyjęci do Szkoły w systemie stypendialnym. Utrzymanie w internacie Liceum jest nieodpłatne. Koszt wyżywienia pokrywa dotacja Senatu RP.

Wymagania do kandydatów:

- polskie pochodzenie;
- wysoka średnia ocen;
- wzorowe zachowanie (potwierdzone opinią organizacji polskiej lub parafii).

Osoby zainteresowane prosimy o wypełnienie kwestionariusza na naszej

stronie internetowej w celu wystawienia zaproszeń na kurs dla kandydatów i ewentualnie na cały rok szkolny oraz przesłanie zgłoszenia (kwestionariusz wraz z ocenami za I semestr, kserokopia pierwszej strony paszportu i opinia parafii, szkoły lub polskiej organizacji) mailem, faksem lub pocztą **do 15 maja 2011 r.** na adres szkoły:

*Liceum Ogólnokształcące
Niepubliczne
Kolegium św. Stanisława
Kostki
Katolickiego Stowarzyszenia
Wychowawców
ul. Kolegiacka 1
02-946 Warszawa
tel. (022) 858 29 50
fax (022) 858 29 51
e-mail:
rekrutacja.kolegium@gmail.com*
Informacje dodatkowe:
Osoby, które zostaną

zaproszone na kurs dla kandydatów, powinny oprócz wyżej wymienionych dokumentów dostarczyć również napisany przez siebie życiorys, podanie o przyjęcie do Liceum oraz oświadczenie rodziców, że wyrażają zgodę na naukę dziecka w Liceum w Polsce.

Wszystkich przyjętych do Szkoły obowiązuje symboliczna odpłatność na tzw. fundusz szkolny. W roku szkolnym 2011/2012 wyniesie ona 40\$ (czterdzieści USD) miesięcznie. Fundusz szkolny pokrywa częściowo koszty obowiązkowych zajęć pozalekcyjnych, np. chór, taniec, rysunek. Informacje o Liceum i kwestionariusz dla kandydatów ze Wschodu na stronie internetowej www.kolegium-ksw.edu.pl

Kronika kulturalna

Twórcza współpraca trwa

W Sali Koncertowej Filharmonii kaliningradzkiej 23 marca odbył się koncert zamykający XIX Międzynarodowy festiwal dla dzieci i młodzieży «Muzyczna wiosna».

Uroczysty koncert zamknięcia festiwalu przebiegał we twórczej współpracy kaliningradzkich i polskich muzyków. Razem z Orkiestrą kameralną Filharmonii kaliningradzkiej wystąpili laureaci Międzynarodowego konkursu im. H. Wieniawskiego Robert Kabara (altówka) i Anna-Maria Staszkievicz (skrzypce). Robert Kabara jest

Kaliningradzka orkiestra kameralna i polscy muzycy R. Kabara i A. Staszkievicz

laureatem IX konkursu im. H. Wieniawskiego, obecnie kieruje zespołem muzyki kameralnej w Krakowie, a także wykłada w Krakowskiej Akademii muzycznej. Natomiast Anna-Maria Staszkievicz została wyróżniona na XII konkursie. W ten sposób w

Kaliningradzie odbyła się prezentacja Międzynarodowego konkursu skrzypków im. H. Wieniawskiego (Poznań).

Zostały wykonane utwory L. Boccheriniego «Nocna straż w Madrycie», Koncertowa symfonia dla skrzypiec, altówek i orkie-

stry Wolfganga Amadeusza Mozarta, z udziałem polskiego duetu smyczkowego. Zaś kameralną symfonię op. 110 bis Dymitra Szostakowicza, która ma nazwę «Pamięci ofiar wojny» Kaliningradzka orkiestra kameralna wykonała pod batutą Roberta Kabary jako dyrygenta.

W swojej krótkiej przedmowie poprzedzającej rozpoczęcie koncertu pierwszy zastępca Konsula Generalnego RP w Kaliningradzie Grzegorz Bochenek zapewnił obecnych wielbicieli sztuki muzycznej, że mieszkańcy Kaliningradu będą mogli zobaczyć na scenie filharmoniczej muzyków z Polski, należących do grona najlepszych.

W. Wasiliew
fot. autora

Przemawia konsul G. Bochenek

Rok Czesława Miłosza w Kaliningradzie

O poezji Miłosza w Zimowym ogrodzie.

W Zimowym ogrodzie «Rybnej giełdy», który powoli staje się stałym miejscem imprez polonijnych, 2 kwietnia badacz literatury dr Mateusz Antoniuk wygłosił wykład o Czesławie Miłoszu i jego twórczości. Spotkanie ze znaną współczesną literaturą polskiej zorganizowała Katedra języków bałtyckich i słowiańskich fakultetu filologicznego Uniwersytetu kaliningradzkiego. Jako moderator spotkania wystąpiła lektor języka polskiego pani Alicja Bocheńska.

W interesującym wykładzie dr Mateusz Antoniuk przekazywał nam swoje rozumienie twórczości poety i jego osobistości. Poeta, urodzony na Litwie, czuł się podobno jak Adam Mickiewicz Litwinem z racji miejsca pochodzenia, ale pochodząc z polskiej rodziny był Polakiem i jego ojczyzną wewnętrzną i instru-

mentem, za pomocą którego tworzył, był rodzimy język polski. Tak jak inni wielcy poeci Czesław Miłosz zdawał sobie sprawę, że jego dzieła znajdują godne miejsce w annałach literatury ojczystej.

Wiersze Miłosza, szczególnie z późnego okresu, to filozoficzne rozważania o Bogu, stosunku osobistego poety do religii, religijności w życiu człowieka. Poeta wyraźnie ukazuje swoje rozumienie czym jest odejście z tego świata (wiersz «Dru ga przestrzeń»). Poetę jako człowieka, charakteryzuje pragnienie życia. Miłosz zachował energię życiową i pozostał owocnym poetą do dni swojej głębokiej starości, potrafił widzieć i przekazywać w swoich utworach bezkresną ponętność życia.

Z płyty brzmiał głos Poety recytującego swoje wiersze. Jak najbardziej na miejscu był wiersz «Na

osiemdziesiąte urodziny Jana Pawła II» gdyż 2 kwietnia przypada kolejna rocznica śmierci papieża Polaka.

Były jeszcze odpowiedzi na pytania dotyczące osoby Poety-noblisty. Uważam, że rok jubileuszowy jest znakomitym powodem, ażeby

zacząć głębiej poznawać poezję Czesława Miłosza. Niech takie spotkanie będzie jednym z kroków w poznawaniu największego ze współczesnych poetów polskich.

W. Wasiliew

fot. autora

Lektor języka polskiego A. Bocheńska oraz dr M. Antoniuk

POZNAJ ŚWIAT POPRZECZ SWOJE WRAŻENIA

W dniach 8-10 kwietnia 2011 r. w ramach projektu „Poznaj świat poprzez siebie” w Kaliningradzkim Morskim College’u Przemysłu Rybnego zorganizowano przyjęcie grupy polskich uczestników projektu, uczniów Zespołu Szkół Zawodowych im. Stanisława Staszica w Ostródzie.

Zgodnie z programem zrealizowano wyjazd połączony z ekologicznym desantem do Narodowego Parku zadziwiającej twórczości przyrody i człowieka – Mierzeja Kurońska, unikalnego pomnika przyrody ze szczególnymi skarbami ekologicznymi i estetycznymi. Przeprowadzono również seminarium pt. „Ekologiczna wiedza i rozwój ekoturystyki”, lekcję żywej przyrody zatytułowaną „To, co wyrzuca morze”, wycieczkę do Muzeum Parku Narodowego, podczas której w formie interaktywnej gry uczestnicy zapoznali się z historią Mierzei Kurońskiej i jej mieszkańców, poznali bogactwo flory i fauny Mierzei. Uczestnikom wycieczki udało się także pośród tańczących, wytwornych, delikatnych i ujmujących drzew niezwykłego sosnowego lasu spotkać przedstawiciela tego świata – chytrego, ryżego liska.

Na długo w pamięci naszych gości pozostaną zadziwiające swym urokiem krajobrazy, cudowne morskie pejzaże i czyste leśne powietrze.

Uczestnicy z radością przyjęli propozycję biblioteki im. A. P. Czechowa uczestniczenia w warsztatach stworzenia swojej własnej, niepowtarzalnej widokówki związanej z ekologicznym

tematem „Uśmiechy kwiatów”.

Zwiedzili także wystawę „Z historii rosyjskiej podwodnej floty” w Muzeum Światowego Oceanu, „dotknęli” piękną podwodnego świata ryb słodkowodnych żyjących w akwarium Muzeum.

Dzień wyjazdu naszych gości zbiegł się ze smutną rocznicą katastrofy lotniczej pod Smoleńskiem, w której zginął prezydent RP i większość członków najwyższych władz państwowych.

Odprowadzając swoich nowych przyjaciół, po wymianie adresów w nadziei na dalsze kon-

Tańczący las

Minął rok od tragedii pod Smoleńskiem 10 kwietnia 2010 r.

takty i nowe spotkania, słuchacze College’u pojechali do Konsulatu Rzeczypospolitej Polskiej, zapalili znicze i uczcili minutą ciszy pamięć tych, co zginęli.

Świadomość współczesnej młodzieży nie jest obciążona ideologią, jest bardziej pragmatyczna i samodzielna w wyborze drogi życiowej.

Dobrze, że to właśnie jej przychodzi dokonywać wyboru losowych decyzji, prowadzić swoje kraje w przyszłość, ręką w rękę patrząc sobie w oczy.

Pożegnaliśmy się z uczestnikami projektu, zadaniem którego jest uczenie nawyków efektywnej zawodowej komunikacji, organizacji pracy zespołowej i spędzania czasu wolnego w warunkach międzynarodowej ekonomicznej przestrzeni, do nowego spotkania w kolejnej międzynarodowej wymianie „Świat widziany przez obiektyw młodych fotografików”, która będzie miała miejsce w czerwcu 2011 roku w Polsce, a także w „Bałtyckim Arteku” („Балтийском Артеке”).

O. Sołowjowa (kierownik projektu, metody – specjalista ds. spraw międzynarodowych), fot. autora

Uczestnicy projektu

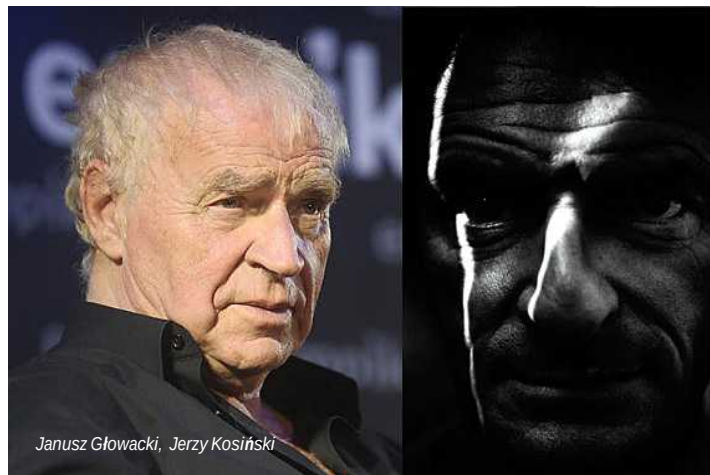
FOTOMANIA-2011 W GALERII ARTYSTYCZNEJ

W ramach międzynarodowego festiwalu „Bałtyckie biennale fotografii” otwarto wystawę-konkurs „Fotomania-2011”. Wystawę zorganizowano przez Ministerstwo kultury obwodu kaliningradzkiego, Związek artystów fotografików Rosji i Kaliningradzki związek artystów fotografików, Kaliningradzkie muzeum obwodowe, Kaliningradzką Galerię artystyczną.

Przemawia Krzysztof Gierałtowski

Autoportret w jeziorze

Janusz Głowacki, Jerzy Kosiński

Wnętrze jednej z sal wystawy

Leszek Kołakowski

Na wystawie zostało przedstawionych 11 projektów fotografów z Rosji, Litwy, Szwecji, Japonii, Polski. To jest jeden z najbardziej ambitnych projektów danego kierunku w Kaliningradzie, który w ostatnich latach staje się odrębnym państwem kulturowym.

Na otwarciu słowo zabrali: minister kultury obwodu kaliningradzkiego S. Kondratjewa, dyrektor Galerii artystycznej G. Zabołocka, przewodniczący Kaliningradzkiego związku artystów fotografików J. Seliwiorstow, a także lotnik-kosmonauta Rosji profesor J. Baturin, prace którego

Niepotrzebne portrety

Jedno ze stoisk wystawy

Jedno ze stoisk wystawy

Otwarcie wystawy

– fantastycznie piękne widoki Ziemi z kosmosu – również były przedstawione.

Polskę reprezentował znany artysta fotografik Krzysztof Gierałtowski ze swoim projektem „Polska, osobowość i czas”. Realizacja projektu stała się możliwa dzięki Ministerstwu Spraw Zagranicznych Polski. Wystawie prac Gierałtowskiego patronował Konsul Generalny RP w Kaliningradzie Marek Gołkowski.

Pan Gierałtowski wystąpił przez gośćmi Galerii ze słowami

przywitania, pogratulował otwarcia wystawy i pozdrowił kaliningradczyków w imieniu Polaków.

A. Ławryniewicz

fot. W. Isajenko, także z Internetu

Krzysztof Gierałtowski (ur. 1938 r.) to jeden z najbardziej uznanych reprezentantów współczesnej fotografii polskiej. Studiował w Akademii Medycznej w Gdańsku (1956-58) i w Warszawie (1958-60) oraz w łódzkiej Państwowej Wyższej Szkole Teatralnej i Filmowej (1961-64). Fotografuje od 1961, wystawia od 1963 roku.

SPOTKANIE W ZABRZU

W dniach 14-16.04.2011 na zaproszenie władz miasta Zabrze uczestniczyliśmy w Międzynarodowych Targach Turystyki Dziedzictwa Przemysłowego i Turystyki Podziemnej, organizowanych pod patronatem Światowej Organizacji Turystyki z Madrytu i Ministerstwa Sportu i Turystyki.

Wśród zaproszonych gości byli przedstawiciele wielu organizacji krajowych oraz goście z Czech, Niemiec, Francji, Rosji.

Targi zainaugurowało w dniu 13 kwietnia spotkanie ministrów odpowiedzialnych za turystykę w krajach UE. W międzynarodowym seminarium «Dziedzictwo przemysłowe w polityce turystyki zrównoważonego rozwoju» głos zabrali: Taleb Rifai – sekretarz generalny WTO oraz Małgorzata Mańka-Szulik – Prezydent Zabrze.

Na targach swoje stoiska zaprezentowali m.in. Muzeum Górnictwa, Kopalnia Węgla GUIDO, Kopalnia Soli w Wie-

Początek zwiedzania kopalni Guido

biego Guido Henckel von Donnersmarcka i przyjęła nazwę od jego imienia. Regularne wydobywanie węgla rozpoczęło się w latach 70. XIX wieku.

Guido to unikat na skalę światową, bowiem zachowane wyrobisko nie ma odpowiednika w innych ośrodkach muzealnych na świecie. Skansen tworzą korytarze na poziomach 170 i 320 metrów oraz zespół zabudowy powierzchniowej wraz z wyposaż-

Prezydent m. Zabrze Małgorzata Mańka-Szulik wita gości

liczce, Muzeum Piernika z Torunia. Oprócz wystawców z Polski udział wzięli również wystawcy z zagranicy m.in. Francji, Niemiec, Słowacji, Czech.

W ramach imprezy odbyła się niezapomniana wycieczka do zabytkowej kopalni Guido na głębokość 320 m pod ziemię, gdzie mieliśmy możliwość zapoznania się z warunkami panującymi w kopalniach węglowych, metodami wydobywania węgla, pracą górnika z przełomu XIX i XX wieku oraz historią tego przemysłu na obszarze Śląska. Mogliśmy również obejrzeć stosowane w tym przemyśle urządzenia.

Kopalnia «Guido» założona została w 1855 roku przez hra-

dziej dociekliwych tropieli śladów przemysłowej przeszłości.

Wyrobiska na poziomie 320 m. są utrzymane w stanie jak najbardziej zbliżonym do pierwotnego, kiedy to górnicy po raz ostatni zakończyli pracę i opuścili kopalnię. To właśnie tu poczuć można klimat prawdziwej kopalni, dotknąć węgla, usłyszeć i zobaczyć potężne górnicze kombajny w ruchu. Po wyjściu jeszcze długo wspominaliśmy odbytą trasę.

Uczestnicy w narodowych strojach

Zabytkowa kopalnia Guido

zeniem technicznym.

Na zwiedzających czeka wykwalifikowany przewodnik, którego zasób wiedzy z pewnością zaskoczy najbar-

Niezapomniane wrażenia z wizyty w kopalni uzupełnione efektami światła i dźwięku, wykorzystanie efektów audiowizualnych – osoby zwiedzające zaskoczy trzeszczenie stropów, piski szczurów i rozmowy górników.

Część komór na tym poziomie jest już wykorzystana na działalność usługową i restauracyjną, odbywają się tu liczne koncerty, spotkania, wystawy i przedstawienia teatralne.

Serdecznie dziękujemy pani Prezydent m. Zabrze Małgorzacie Mańka-Szulik oraz wszystkim organizatorom za tak niezwykłą przygodę. Z niezwykłego Zabrze zabraliśmy ze sobą nie tylko wspomnienia, lecz również nowe przyjaźnie i kontakty, które w przyszłości na pewno zaowocują we wspólne projekty.

Henryk Nosel fot. autora

Polska

Rosja
Stoisko Bałtopolonia
na Targach

Muzyka wielkiego Chopina

Członkowie Klubu miłośników polskiej kultury z wielką radością odpowiedzieli na zaproszenie słuchaczy mechanicznego wydziału Kaliningradzkiego Morskiego College'u Rybołówstwa i przyjęli zaproszenie na literacko-poetyckie spotkanie poświęcone twórczości klasyki polskiej muzyki F. Chopina.

Dźwięczała muzyka, najpierw cicho i spokojnie, potem coraz głośniejsze, nabierając siły zwała za sobą, porywała do świata walki, uczuć, radości i cierpienia. Zapraszała do mówienia, słuchania, recytowania wierszy – w takich chwilach wszystko gdzieś znika, a ty nagle odnajdujesz się w świecie niecodziennego piękna, w świecie dźwięków przeszytych słowiańskimi tonacjami, delikatnością piękna polskiej narodowej pieśni, polskich tanecznych rytmów wielkiego kompozytora F. Chopina.

Od serca do serca, zaczarowani i zauroczeni, podróżowaliśmy po świecie muzyki, po bezkresnych nieznanach przestrzeniach, pełnych tajemnic i przygód.

Rozmawialiśmy i milczeliśmy po angielsku, po polsku i po rosyjsku, po raz kolejny dochodząc do wniosku, że muzyka i kultura nie mają narodowości, są po prostu bliskie i zrozumiałe dla każdego z nas.

Jak byśmy nie byli różni to tego wieczoru

Konsul Ryszard Sosiński

wszystkich nas zjednoczył Fryderyk Chopin – pianista i pedagog, najpopularniejszy kompozytor, wielka osobowość w historii muzyki.

Było nam szczególnie miło gościć na naszym spotkaniu radcę prawnego Konsulatu Generalnego Rzeczypospolitej Polskiej, Pana Ryszarda Sosińskiego.

Jeśli kochacie muzykę to życie i świat wokół nabierze nowych, wspaniałych barw.

O. Sołowjowa fot. autora

Rok 2011 - Lasy dla ludzi

Organizacja Narodów Zjednoczonych ustanowiła na 61. sesji Zgromadzenia Ogólnego jeszcze w grudniu 2006 roku, że rok 2011 będzie Rokiem Lasów, pod hasłem «Lasy dla ludzi».

ONZ wezwała wszystkie państwa i organizacje do większego zaangażowania się na rzecz lasów, które odgrywają najistotniejszą rolę w utrzymaniu stabilnego globalnego klimatu i środowiska. Przygotowywane są również m.in.: międzynarodowy festiwal filmowy, wystawy i konkursy oraz film w różnych wersjach językowych, promujący ideę ochrony lasów.

Międzynarodowy Rok Lasów a lasy w Polsce. 20 grudnia 2006 r. Zgromadzenie Ogólne ONZ ustanowiło rok 2011 Międzynarodowym Rokiem Lasów. Te najbardziej złożone ekosystemy lądowe odgrywają szczególną rolę, zarówno w skali globalnej naszej planety, jak i decydują o lokalnych układach przyrodniczych.

Sięgając do historii, w X wieku leśnictwo Polski oceniano na blisko 70%, a terytorium naszego kraju pokryte było kniejami i puszcami. Aktualnie po niektórych puszczach zostały tylko nazwy np. Jaktorowska czy Bolimowska. W kolejnych wiekach udział powierzchni leśnej ulegał zmniejszeniu, co wynikało z

przeznaczenia gruntów leśnych na cele rolnicze oraz rozbudowę osiedli ludzkich. Kolejny etap rabunkowej gospodarki oraz nadmiernej eksploatacji zasobów drzewnych spowodował, że po II wojnie światowej udział lasów w powierzchni

naszego kraju wynosił zaledwie 20,8%.

W latach 1945–1995 zalesiono ok. 1,3 mln ha gruntów porolnych, co zwiększyło średnią leśność kraju do ok. 28%. Zgodnie z danymi na koniec 2010 r. leśność naszego kraju oceniono na 29%. Zwiększenie powierzchni leśnej w znacznym stopniu uwarunkowane było przejęciem dużych arealów użytkowanych wcześniej rolniczo. Według szacunkowych danych do roku 2015 ogółem w skali Polski na cele leśne zostanie przejęte ok. 700 tys. ha. Istotnym problemem w ich zagospodarowaniu jest ich położenie – zdecydowana większość ich położona jest w regionach o dużej leśności, a na terenach mało leśnych gruntów tych jest niewiele.

W 1995 r. uchwałą z 24 czerwca Rada Ministrów przyjęła do realizacji „Krajowy Program Zwiększania Leśności”. Założeniem jego było

zalesienie 600 tys. ha w okresie od 1995 r. do 2020 r.

Ważnym elementem wspomagającym proces zalesiania gruntów prywatnych są dotacje pochodzące z Funduszu Leśnego Lasów Państwowych, Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Budżetu Państwa (ustawa o przeznaczaniu gruntów rolnych do zalesienia). Planowanym efektem Krajowego Programu Zwiększania Leśności będzie wzrost leśności kraju do 30%.

Zgodnie z głównym celem polityki leśnej Polski dokumentem przyjętym przez Radę Ministrów w 1997 r. jest „kształtowanie postaw ludzi w stosunku do lasów, tak aby możliwe było zapewnienie ich trwałości i wielofunkcyjności. Wielofunkcyjność lasów zamierza się osiągnąć przez powiększanie obszarów leśnych i polepszanie stanu lasów oraz odejście od

dominacji modelu surowcowego na korzyść modelu proekologicznego”... „Trybuna Leśnika” nr 2/2011

- Lasy pokrywają 31% całkowitej powierzchni ziemi.
- 36% powierzchni wszystkich lasów stanowią lasy pierwotne.
- W lasach żyje 80% różnorodnych gatunków wszystkich żywych organizmów na ziemi.
- Lasy dają schronienie 300 milionom ludziom na całym świecie.
- Ponad 1.6 miliarda ludzi utrzymuje się z zasobów leśnych.
- Handel produktami leśnymi osiągnął kwotę 327 miliardów dolarów w 2004 r.
- 30% zasobów leśnych wykorzystywana jest to produkcji artykułów drzewnych i innych.

Obecnie świat pracuje nad poprawą stanu lasów. Nie jest to łatwe przedsięwzięcie z uwagi na zachodzące zmiany klimatyczne, nieznówoważony rozwój i kryzys finansowy. Potrzebne jest globalne porozumienie w sprawie sposobów i środków umożliwiających finansowanie zrównoważonego zarządzania lasów.

Źródło: Internet

В ФОРМАТЕ КРУГЛОГО СТОЛА

В связи с началом председательства Польши в Европейском Союзе, намеченном на вторую половину года, в Калининграде проходят мероприятия, посвященные этому событию.

Важный проект – проведение цикла конференций «Польша в Европейском Союзе: опыт первых лет членства и польско-российские отношения». Они организованы МИД Польши совместно с Калининградским филиалом Северо-Западной академии государственной службы (СЗАГС), Балтийским институтом экономики и финансов и Представительством МИД России в формате круглых столов с привлечением докладчиков с польской и российской стороны. Проведение таких конференций не только расширит знания о роли и значении Польши в Евросоюзе, но также даст возможность вести дискуссию по всем аспектам двусторонних отношений.

Один из круглых столов состоялся **14 апреля** в конференц-зале Представительства МИД России в Калининграде. С польской стороны в ней приняли участие Директор Восточного департамента МИД Польши Артур Михальски, генконсул Польши в Калининграде Марек Голковский.

В своём выступлении А. Михальски, в частности, отметил: «Сейчас мы добились главного – честно говорим друг другу о проблемах, например, о Катыни. И добились этого благодаря тому, что договорились эти труд-

ности решать не политикам, которым зачастую мешают личные эмоции и амбиции. Была создана совместная группа для рассмотрения сложных вопросов, куда вошли специалисты – историки, общественные деятели. На её основе планируется создать «Центр диалога и согласия», выпустить книгу «Чёрные пятна – белые пятна» о непростом характере взаимоотношений наших народов».

Его оппонент с российской стороны руководитель Центра польских исследований при БФУ им. И. Канта Игорь Жуковский выступил с лекцией «Отношение Польши и Рос-

Выступает Игорь Жуковский, справа представитель МИД РФ в Калининграде Сергей Безбережьев

сии: состояние, проблемы, открывающиеся возможности». Подчеркнув, что пока наши страны не готовы отказаться от своих геополитических и эко-

Выступает Артур Михальски, справа генеральный консул РП в Калининграде Марек Голковский

номических интересов, которые часто не только задевают соседа, но и напрямую проти-

разовательные проекты, в том числе проекты приграничного сотрудничества, развития взаимодействия транспортного комплекса России и Польши».

По большому счёту, во время этого круглого стола настоящей дискуссии между докладчиками не получилось, обе стороны признали наличие проблем и необходимость их скорейшего решения.

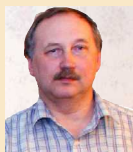
Несколько добавил остроты в плавное течение круглого стола директор филиала СЗАГС в Калининграде Игорь Краснянский, как бывший главный калининградский таможенник, он со знанием дела указал на возможные негативные последствия резкого увеличения транспортного потока с обеих сторон, после того как заработает договор о приграничном сотрудничестве. Огромные очереди, нервотрепка и прочие неприятные факторы, если уже сейчас не начать думать, как их устранить, снова могут обострить отношения между российской и польской сторонами, пусть даже в чисто эмоциональном плане, что вновь создаст почву для взаимных обвинений. Что ж, и на такие «мелочи» тоже надо обращать внимание.

Дмитрий Осипов,
фото автора

Слушатели во время дискуссии

воречат друг другу, он отметил, что всё же есть сфера, в которой между Польшей и Россией как государствами, между профессиональными сообществами, между гражданами практически нет противоречий – это академическое сотрудничество. «В частности, БФУ им. И. Канта сегодня является значимой академической площадкой России, на базе которой происходит обсуждение российско-польских отношений в сфере образования и науки, - отметил докладчик. - С участием наших партнёров, среди которых ведущие университеты Польши, реализуются крупные международные об-

SPOTKANIE Z DZIENNIKARZAMI W KONSULACIE

Konsulat Generalny RP w Kaliningradzie przeprowadził na początku kwietnia konferencję prasową. Konsul Generalny Marek Gołkowski w skrócie podsumował wydarzenia ubiegłego roku i zapoznał dziennikarzy ze zbliżającymi się imprezami.

Jedną z najważniejszych to wyznaczonych na 5 maja br. w Kaliningradzie spotkanie ministrów spraw zagranicznych Rosji, Polski i Niemiec Siergieja Ławrowa, Radosława Sikorskiego i Guido Westerwelle, co świadczy o ważnym znaczeniu obwodu w stosunkach między tymi krajami. Jednym z punktów tego spotkania będzie sprawa **małego ruchu granicznego** na rosyjsko-polskiej granicy. Jak zaznaczył M. Gołkowski, nie jest to niestety w całości sprawa polskorosyjska, i w wyniku niełatwych negocjacji Komisja Europejska zgodziła się na włączenie całego obwodu kaliningradzkiego w tak zwaną strefę przygraniczną, co oznacza, że mieszkańcy obwodu będą mogli jeździć do Polski na podstawie specjalnych dokumentów, ważnych przez 5 lat. W tej chwili rozpatrywana jest kwestia rozszerzenia terenu, na którym będą działać takie dokumenty. Polska strona liczy na to, że do tej strefy wejdą takie duże miasta jak Olsztyn, Elbląg, Gdańsk. Posiadający specjalny dokument podróźnicy będą mogli przebywać w strefie przygranicznej do 90 dni w ciągu pół roku. Konsulat Generalny planuje w tym celu zbudowanie nowego pawilonu wizowego. Otrzymanie takiego dokumentu od strony technicznej będzie wyglądać tak samo jak otrzymanie zwykłej wizy, a kosztować on będzie 20 euro.

Na konferencji zostali przedstawieni dwaj nowi pracownicy Konsulatu – radca konsuł, kierownik Wydziału Promocji Handlu i Inwestycji Zbigniew Świerczyński i konsul ds. kultury Ryszard Sosiński. Pierwszy z panów zacytował słowa premiera Rosji W. Putina podczas jego niedawnej wizyty w Kaliningradzie o dalszym rozwoju stosunków gospodarczych między dwoma naszymi krajami, o stworzeniu od-

Przemawia konsul generalny RP w Kaliningradzie Marek Gołkowski

powiedniego klimatu do inwestowania przez Polaków w gospodarkę obwodu. *«Istnieje znaczna nierównowaga w stosunkach handlowych pomiędzy obwodem a Polską, przez ostatnie lata ilość przedsiębiorstw z polskim kapitałem zmalała prawie pięciokrotnie, jest ich w obwodzie 106. – Zaznaczył Z. Świerczyński. – Ale tę sytuację można poprawić, i wizyta oficjalnej delegacji z Obwodu kaliningradzkiego w Olsztynie z gubernatorem Nikołajem Cukanowem na czele (w składzie delegacji było 250 przedsiębiorców) jest niewątpliwym potwierdzeniem tego».*

Trochę później, 18 kwietnia, w przygranicznym Braniewie również zebrało się kilkadziesiąt przedsiębiorców z obu krajów. A pod koniec maja odbędzie się wspólna wystawa gospodarcza w Elblągu. Według Z. Świerczyńskiego, to jest dobry początek kontaktów, co powinno stać się bodźcem do powstania polskich przedsiębiorstw małego i średniego biznesu w obwodzie kaliningradzkim. Jeden z dobrze zapowiadających się kierunków to utworzenie wspólnych przedsiębiorstw w gospodarstwie rolnym.

Jeśli chodzi o sam fakt wznowienia działalności Wydziału Pro-

mocji Handlu i Inwestycji w Konsulacie Generalnym RP, to według polskiego dyplomaty, jest to sama w sobie bardzo ważna decyzja ministra spraw zagranicznych Polski Radosława Sikorskiego i polskiego ministra gospodarki Waldemara Pawlaka.

Dużo uwagi poświęcono sprawom prezentacji w Obwodzie różnych stron polskiej kultury. Konsul R. Sosiński, który zmienił na tym stanowisku A. Kalinowską, opowiedział o imprezach zaplanowanych na najbliższe miesiące.

Na 15 kwietnia w Kaliningradzkiej galerii artystycznej w ramach biennale «Fotomania 2011» zaplanowano otwarcie wystawy foto portretów «Polska, osobowość i czas» znanego polskiego fotografa Krzysztofa Gierałtowskiego (szczegóły o wystawie patrz na str. 6.)

Sporo imprez zaplanowano dla uczczenia 100-lecia urodzin polskiego noblisty z literatury Czesława Miłosza. Odbędzie się również kilka koncertów. 19 maja w Kaliningradzie wystąpi wirtuoz fortepianu Janusz Olejniczek – będzie on wykonywał utwory polskiego kompozytora Henryka Góreckiego. 22 maja i w połowie lipca w katedrze na Wyspie odbędą się koncerty muzyki organowej. Jazzowy zespół ze Śląska «South Silesian Brass Band» 25-26 czerwca nada polski akcent świętowaniu Dni Czerniachowskiej. 28 maja w Rybnej Gieldzie odbędzie się prezentacja polskiego folkloru i rzemiosł; w imprezach udział weźmie polski ludowy zespół „Tramp” ze Śląska. To

są najbliższe plany; dużo imprez będą miały miejsce pod koniec roku – od października do grudnia.

Naturalnie, na konferencji prasowej nie obeszło się bez kwestii wizowych. Na pytania dziennikarzy odpowiedział konsul Janusz Jabłoński. W zeszłym roku Konsulat wystawił 154,5 tys. wiz, a od początku bieżącego roku – już 19 tys., co znacznie przekracza wskaźniki za odpowiednie okresy lat 2009-2010 – o 20 i prawie o 100%. Stało się to możliwe dzięki wprowadzeniu w zeszłym roku nowego programu komputerowego: wszystkie wnioski wizowe rejestruje się na stronach KG RP, dzięki czemu przygotowanie wiz zajmuje o wiele mniej czasu. Jest to wygodne dla każdego, ponieważ wniosek wizowy można wypełnić będąc w domu, a program automatycznie wyznacza czas składania dokumentów w Konsulacie. Jeszcze jedna dobra wiadomość: dzieci do 12 roku życia wizę otrzymują nieodpłatnie. Dla tych mieszkańców Obwodu, którzy nie mniej niż dwa razy otrzymywali wizy jednorazowe, przy kolejnym wyjeździe do Polski

Sala podczas spotkania

minimum na trzy dni, wprowadzono ulgową procedurę otrzymywania półrocznej wizy z prawem w ciągu tego czasu przebywać na terenie RP do 90 dni. Kto prawidłowo spełnia te warunki, może w przyszłości liczyć na wizę roczną.

Na zakończenie Konsul Generalny M. Gołkowski pokazał mapę Zalewu Wiślanego, w Rosji zwanego Zalewem Kaliningradzkim, która powinna pomóc wszystkim tym, dla których nie są obojętne sporty wodne, zwłaszcza dla żeglarzy. Wspólne zawody w Zalewie Wiślanym zainicjują się 10 lipca od wyścigu o «Puchar Krusensterna». Natomiast w momencie szczytowym zawodów zostanie rozegrany «Puchar trzech gubernatorów» – obwodu kaliningradzkiego i województw warmińsko-mazurskiego i pomorskiego.

D. Osipow fot. autora

Ryszard Sosiński, Marek Gołkowski, Janusz Jabłoński, Zbigniew Świerczyński

Wielkanocne tradycje i obyczaje Warmiaków i Mazurów

*„Dźwięk płynący nad rzeką
malinowym się stał,
Nabożeństwa wielkanocne
odprawiane są w kościołach,
I słychać głos, który rozlega się dookoła:
Chrystus Zmartwychpowsta!”*

Na naszej planecie niemalże codziennie obchodzone jest jakieś święto. Każde święto ma swój urok, zwyczaje i zalety. Spośród wszystkich świąt obchodzonych na świecie dla chrześcijan najważniejsze jest Święto Zmartwychwstania Pańskiego, nazywane Świętem Wielkanocnym, a niedziela poprzedzająca Wielkanoc obchodzona jest przez chrześcijan jako Niedziela Palmowa.

Tradycyjnie już członkowie Klubu zbierają się przed świętami, żeby wspólnie przygotować się do nich, wysłuchać informacji o tym jak one przebiegają u naszych najbliższych sąsiadów i przyjaciół oraz uczestniczyć w organizowanych zajęciach warsztatowych.

Wielkanoc to wielkie święto chrześcijańskie, obchodzone na pamiątkę Zmartwychwstania Jezusa Chrystusa. Wielkanoc, jest to święto Paschy, uważane za najważniejsze wydarzenie roku kościelnego. Świętowanie trwa cały tydzień, który nazywany jest Wielkim Tygodniem. Większość z nas czas ten utożsamia z pojawieniem się wiosny, odradzaniem się przyrody i rodzeniem się nowego życia.

Święto Zmartwychwstania Jezusa Chrystusa, nazywane Paschą lub Wielkanocą – to również najważniejsze wydarzenie roku i największe święto dla chrześcijan prawosławnych, którzy nazywają je „Świętem nad świętami i Uroczystością nad uroczystościami”.

A jak obchodzone jest to święto w Polsce?

16 kwietnia bieżącego roku na kolejnych zajęciach warsztatowych p.t. „Tradycje i obyczaje Warmiaków i Mazurów” pani Stefania Olkowska opowiadała nam o tym, jak Polacy przygotowują się do najpiękniejszego święta religijnego, poprzedzającego święto Zmartwychwstania Chrystusa – Niedzieli Palmowej. Uroczystość Niedzieli Palmowej, obchodzona przez katolików w całym kraju, upamiętnia triumfalne przybycie Chrystusa do Jerozolimy. W tamtym czasie wierzący w Chrystusa rzucali pod jego nogi gałązki, ciesząc się, że do nich przybywa. Na pamiątkę tego wydarzenia katolicy w Polsce wykonują „palmy” i niosą do kościoła, aby je poświęcić. „Palmy” to najczęściej bukiety z brzoźowych, wierzbowych lub bukszpanowych gałązek, udekorowane suszonymi lub sztucznymi kwiatami, wykonanymi własnoręcznie z kolorowej bibuły lub drewna i

przewiązane różnokolorowymi wstążkami. Na dwa tygodnie przed Niedzielą Palmową zrywano gałązki brzozy lub wierzby i wstawiano je do wody, aby lekko się rozwinęły. Tak wykonaną i poświeconą w czasie niedzielnej nabożeństwa palmę, zawieszano w domu, ponieważ jest ona symbolem radości i urodzaju. Dawniej wierzono, że poświęcona w czasie Mszy Świętej palma posiada szczególne właściwości, na przykład odpędza choroby. Po Mszy Świętej wierzący delikatnie uderzali się palmami, życząc sobie wzajemnie zdrowia, długich lat życia, bogactwa i dobrego urodzaju.

Piękne tradycje, związane z Niedzielą Pal-

movą zachowują do dzisiejszego dnia mieszkańcy sąsiadujących z Mazurami Kurpi. Należy dodać, że tradycje na pograniczu tych dwóch krain są w wielu przypadkach zbieżne. Aby można było na własne oczy zobaczyć i zachwycić się pięknem tradycji Niedzieli Palmowej należy przyjechać na tę uroczystość do Łysych.

Łyse – wieś położona w województwie mazowieckim w powiecie ostrołęckim przy drodze 645 pomiędzy miejscowościami Myszyniec i Nowogród – zasłynęła z najpiękniejszych palm. We wsi znajdują się drewniane chałupy o charakterystycznej dla obszaru Kurpiów architekturze. Jest ona ośrodkiem kurpiowskiej sztuki ludowej. W starym drewnianym kościele p.w. św. Anny znajdują się malowidła ludowe. W Łysych zlokalizowano zakłady mięsne firmy JBB, które niewątpliwie przyczyniły się do rozwoju wsi. W 2000 roku do użytku wiernych oddano nowy kościół p.w. Chrystusa Króla Wszechświata. W starym kościele odbywają się nabożeństwa tylko przy szczególnych okazjach, a wszystkie pozostałe odprawiane są w nowym kościele.

Jak co roku, tydzień przed Wielkanocą odbywa się tu konkurs na najładniejszą palmę. Już od początku wielkiego postu niektóre gospodynie ręcznie wykonują kolorowe kwiaty, którymi potem ozdabiają palmy. W niedzielę palmową, wielkiego dla mieszkańców Łysych święta, można tu podziwiać wciąż żywe tradycje kurpiowskie: stroje kurpiowskie, wycinanki, występy zespołów kurpiowskich, próbować chleb ze smalcem i ogórkiem, a przede wszystkim podziwiać wysokie, kolorowo przystrojone palmy, niesione w procesji kościelnej.

Żywe są również w Polsce tradycje święcenia pokarmów. Swoimi korzeniami sięgają one do XIV wieku. Jednak, jeśli dawniej święcono tylko upieczonego z chlebowego ciasta baranka, to obecnie do wielkanocnego koszyčka wkłada się co najmniej 7 różnych produk-

tów, z których każdy posiada swoje symboliczne znaczenie.

Chleb – dla chrześcijan był gwarantem dostatku i powodzenia, a przede wszystkim jest to symbol ciała Chrystusa.

Jajko – symbolizuje odradzające się życie i zwycięstwo życia nad śmiercią.

Sól – uważana jest za minerał nieodzowny dla życia, a według dawnych wierzeń również odpędzający złe duchy.

Wędzone mięso – zapewnia zdrowie, płodność oraz dobrobyt materialny.

Ser – symbolizuje przyjaźń pomiędzy człowiekiem i siłami przyrody.

Chrzan – siłę fizyczną i moc.

Wyroby cukiernicze, przede wszystkim wielkanocne babki, mazurki i inne ciasta, wkładane są do koszyčka na końcu i uważane są za symbol różnego rodzaju zdolności i mistrzostwa. Według tradycji wszystkie wypieki powinny być domowe.

W tym niezwykłym koszyčku wyróżniają się malowane na kolorowo jajka. **Malowanie jaj** – to wielowiekowa tradycja związana ze Świętami Wielkanocnymi. W kulturze Polaków malowane wielkanocne jajka nazywane pisankami lub kraszankami są ewenementem sztuki ludowej. Istnieją najróżnorodniejsze sposoby malowania: nanoszenie ornamentu z roztopionego wosku, który po wyschnięciu nie przyjmuje farby; oklejanie białym rdzeniem sitowia i kolorową przędzą, miniaturowymi wzorami wyciętymi z papieru; malowanie farbami naturalnymi z liści, z wywaru z szyszek, kory drzew, łupin cebuli, kwiatów malwy, rumianku, trzciny, skorupki orzechów, pokrzywy, kolek drzew i innych roślin jak również rysowanie artystycznych wzorów czy wydrapywanie ich ostrym przedmiotem na pomalowanej skorupce.

Zgodnie z tradycją stół świąteczny nakrywany jest białym obrusem, zastawiany świątecznymi potrawami, których nieodłącznym składnikiem jest przyniesiona w Wielką Sobotę z kościoła zawartość koszyčka ze święconką. Nieodłączną

dekoracją stołu jest wielkanocny baranek cukrowy, czekoladowy lub upieczony z ciasta, albo zajączek.

Wielkanocne tradycje są tak wzniosłe, piękne i radosne, że poruszają serca, a dni świąteczne na długo zapadają w pamięć.

Współczesne pokolenia często nie przestrzegają wielkanocnych tradycji, zapominają o nich i dlatego należy pamiętać, uczyć się ich, kontynuować aby przekazywać następnym pokoleniom. Zachowanie tradycji jest największą wartością kultury narodowej.

Olga Solowiewa fot. autora

CHRYSTUS ZMARTWYCHWSTAŁ!

W tym roku daty świętowania głównego święta chrześcijan – Zmartwychwstania Pańskiego, czyli Wielkanocy – zbiegły się, i prawosławni, katolicy i protestanci wspólnie obchodzili ten dzień.

W prawosławiu podczas przygotowań do Wielkanocy bardzo duże znaczenie ma **Wielki Tydzień**, to jest ostatni tydzień Wielkiego Postu, który jest poświęcony wspomnieniom o cierpieniach i śmierci Jezusa Chrystusa.

Kończy się Wielki Tydzień po upływie wielkiej soboty – o północy, kiedy wierzący witają się nawzajem radosnym wołaniem „Chrystus zmartwychwstał!”, ogłaszając nadejście głównego chrześcijańskiego święta. W prawosławnej tradycji cerkiewnej nocną liturgię poprzedza droga krzyżowa wokół świątyni. Kiedy procesja opuszcza cerkiew, wszystkie światła są zgaszone. Procesja wykonuje symboliczne bezskuteczne poszukiwania ciała Chrystusa, a następnie radośnie obwieszcza, że „Chrystus zmartwychwstał!”. Kiedy procesja wraca do cerkwi, ku chwale zmartwychwstania zapala się setki świec i lamp, nadchodzi Komunia Wielkanocna.

Komunia podczas liturgii Wielkanocnej we Wzmorju

We wszystkich świątyniach czytane jest Wielkanocne orędzie Jego Świętobliwości Patriarchy Cyryla. W tym roku Patriarcha szczególnie zaznaczył: „...Święto Wielkanocy jest świętem zwycięstwa życia nad śmiercią, ponieważ przez Zmartwychwstanie Zbawiciela my wszyscy otrzymu-

jemy zmartwychwstanie. I jak trudne nie byłyby okoliczności życia ziemskiego, przez które przechodzimy, jak by nas życie nie doświadczyło, jakimi by strachami nie straszyla nas ci, którzy próbują, nie mając siły ducha dostrzegać przyszłość – nasze spost-
rzeganie świata powinno być spokoj-

ne i radosne, dlatego że Chrystus zmartwychwstał!”

Potem parafianie zasiadają do wieczerzy. Na obficie zastawionym stole głównym daniem są malowane jajka i babki wielkanocne.

Rano w dniu Wielkanocy, nie ma liturgii. Poczynając od godz. 12 przeprowadza się nabożeństwo, po którym parafianie ponownie zbierają się przy stole.

Podczas całego Tygodnia Wielkanocnego – siedem dni włącznie z Wielkanocą – odwołany jest post w środę i piątek, a także pokłony do ziemi.

Przez cały ten tydzień odbywają się rozmaite świąteczne imprezy z udziałem duchownych. Na przykład, na Kaliningradzkiej Stacji Ciepłej-2 przeprowadzono jarmark wielkanocny, który odwiedził biskup Bałtycki Serafin.

D. Osipow
fot. autora

SKŁADAJĄ NAM ŻYCZENIA

Z okazji Świąt Wielkanocnych chciałbym od serca życzyć wszystkim Polakom w Obwodzie kaliningradzkim, by

zbliżające się dni radości i nadziei otwierały nie tylko symboliczne okna w przyszłość, ale także okna naszej codzienności.

Dużo zdrowia, pogody ducha, radości i satysfakcji z pracy polonijnej. **Słowem –** wszystkiego najlepszego!

Wesołego Alleluja!

Konsul d/s polonijnych Dariusz Kozłowski

Wesołego Alleluja!

Szanowni Państwo,
proszę przyjąć życzenia pogodnych Świąt Wielkiej Nocy, radości w poranek wielkanocny, smacznej oświeconki na śniadanie, oświeczonych spotkań z najbliższymi oraz ośmigus-dyngusa z tradycjami.

W imieniu pracowników i studentów polonistyki Bałtyckiego Uniwersytetu Federalnego im. I. Kanta w Kaliningradzie

dr Larysa Kołobkova
Kierownik Katedry Języków Słowiańskich i Bałtyckich

Z okazji Świąt Wielkanocnych życzymy aby blask prawdy o zmartwychwstaniu

rozświetlał wszelkie mroki codzienności, a wiara w nowe życie napełniała serca wszystkich radością i

pokojem!

W imieniu POLONII Kaliningradzkiej Elena Rogaczykova, Prezes

„ГОЛОС С ПРЕГОЛИ” – ежемесячная газета Общества Польской культуры Калининградской области. Учредитель и издатель – газета „Голос с Преголи”, свидетельство ПИ № 4-131 от 29.07.2002 г.
Главный редактор: Мария Лавринович, моб. тел. в Польше +48 601 057 820
Дofinansowano ze środków Senatu RP dzięki pomocy Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”.
Адрес редакции: 236039, Калининград, ул. Б. Хмельницкого, 46/8.
Шеф-редактор: Александра Лавринович, тел. (4012) 64 37 87, +7 962 269 2170
Адрес в Интернете: <http://www.glos-znad-pregoly.org>
e-mail: glos.znad.pregoly@gmail.com

Печать: Типография ООО „СИВАК С”. 236039, г. Калининград, Малый переулок, 17. Тираж 500 экз. Заказ 036.

Редакция не возвращает тексты статей и оставляет за собой право их редактирования и сокращения. Фотографии возвращаются авторам по их желанию.